

RZETELNOŚĆ W BIZNESIE

Etyka, moralność i postępowanie fair w biznesie są nie mniej ważne niż wskaźniki ekonomiczne czy jakość produktu. Właśnie o tych czynnikach rozmawiamy z Anną Szcześniak, członkiem Ogólnopolskiej Komisji Programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” (wywiad z 8.04.2003 r. dla „Faktów”)

Zacznijmy od nazwy programu. Czy mogłaby Pani wyjaśnić jej znaczenie?

„Przedsiębiorstwo Fair Play” to firma uczciwa w kontaktach zarówno ze swoimi klientami, kontrahentami, pracownikami, wspólnikami, jak i władzą lokalną i państwową; firma, która wywiązuje się z wszystkich swoich zobowiązań, która jest fair wobec społeczności lokalnej, czyli środowiska, w którym funkcjonuje.

Jakie stawiacie sobie Państwo cele realizując ten program?

„Przedsiębiorstwo Fair Play” to program promocji kultury, etyki oraz rzetelności w biznesie. Jego idea narodziła się w 1997 r. Fundacja „Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym” Krajowej Izby Gospodarczej wygrała konkurs Polskiej Fundacji Promocji i Rozwoju MSP (obecnie PARP) na realizację projektu popularyzującego rzetelność w biznesie wśród małych i średnich przedsiębiorstw. Konkurs „Przedsiębiorstwo Fair Play” był jednym z elementów tego projektu. Pierwsza edycja konkursu odbyła się w roku 1998. Nagrodziliśmy wówczas certyfikatami 39 firm, które zatrudniały do 250 pracowników. Okazało się jednak, że konkurs cieszy się dużym zainteresowaniem również wśród większych podmiotów. Postanowiliśmy więc, że kolejna edycja adresowana będzie także do nich, a konkurs przekształciliśmy w program certyfikacyjny.

Jakie korzyści daje firmom uzyskanie certyfikatu?

Nagradzane przedsiębiorstwa uzyskują przede wszystkim certyfikat rzetelności. Jest to wyróżnienie laureatów spośród wielu innych firm, które nie posiadają takiego certyfikatu. Certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play” ułatwia kontakty handlowe oraz negocjacje z partnerami. Mamy informacje od nagrodzonych firm, że pomaga również w pozyskaniu zamówień publicznych. Na pewno posiadanie naszego certyfikatu ułatwia kontakty z bankami i urzędami skarbowymi. Laureaci nawiązują udaną współpracę także pomiędzy sobą, ponieważ dużo łatwiej rozmawia się z firmą o sprawdzonej wiarygodności, niż z kimś, o kim nic nie wiemy.

Ważnym aspektem programu jest prestiż i promocja firm, które biorą w nim udział. Odbywa się ona w mediach zarówno ogólnopolskich, jak i regionalnych. Ponadto każdą edycję programu kończy ogólnopolska gala, w której uczestniczą finaliści, ludzie ze świata polityki, biznesu, mediów i kultury.

Co musi spełnić firma, aby ubiegać się o certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play”?

Powinny zostać spełnione warunki, które określamy w regulaminie programu. Firma m.in. musi istnieć przynajmniej jeden rok poprzedzający daną edycję, niezbędne jest także, aby posiadała siedzibę w Polsce. Powinna także złożyć w określonym terminie (do 31.05.2003) deklarację zgłoszeniową, a następnie pakiet dokumentów, które będą badane i oceniane przez komisje programu. Każde przedsiębiorstwo ubiegające się o certyfikat wypełnia ankietę, w której odpowiada na szereg pytań opisujących m.in. jej relacje z pracownikami, dostawcami czy konkurencją. Firma składa także dokumenty z ZUS-u, urzędu skarbowego, a także z banków, w których prowadzi rachunki.

Ponadto podmioty przedstawiają adresy kontrahentów i klientów, z którymi prowadzą interesy, tak abyśmy mogli zasięgnąć opinii na temat danego przedsiębiorstwa. Komisje regionalne (w których zasiadają przedstawiciele władz regionalnych, banków, firm ubezpieczeniowych, urzędów skarbowych, ZUS, urzędów pracy, organizacji przedsiębiorców) w całym kraju, badają zarówno ankiety, jak i podane wyżej dokumenty, weryfikując je. Komisje te przedstawiają listy firm nominowanych do drugiego etapu programu, które ostatecznie zatwierdza komisja ogólnopolska. Następnym krokiem są audyty we wszystkich firmach, które znalazły się w drugim etapie. Przedsiębiorstwa uczestniczące w drugim etapie, u których audytorzy potwierdzą zgodność informacji podanych w ankietach i dokumentacji, otrzymają certyfikat i tytuł „Przedsiębiorstwo Fair Play”.

A czy przedsiębiorstwa, które zostały nagrodzone w programie, mogą ubiegać się o certyfikat w latach kolejnych?

Jednym z naszych głównych założeń jest kontynuacja programu wśród nagrodzonych. Zachęcamy ich, aby co roku zgłaszali swoje kandydatury. Są firmy, które od początku istnienia programu co roku otrzymały certyfikat. Przedsiębiorstwa, które trzeci raz z rzędu ocenione są pozytywnie, otrzymują „Złoty Certyfikat”, te, które nagradzane są po raz piąty otrzymują „Złotą Statuetkę”. Natomiast, jeśli firma przez sześć lat lub więcej zdobyła certyfikat, uzyskuje laury „Przedsiębiorstwo Fair Play”. Przez 5 lat zainteresowanie programem stale rosło. W pierwszej edycji finalistów było 39, w ostatniej 542.

Czy istnieje możliwość odebrania tytułu i certyfikatu?

Oczywiście, tak. Komisja zastrzega, że w przypadku stwierdzenia zachowań, lub działań danej firmy niezgodnych z zasadami rzetelnego przedsiębiorcy odebrane zostaną zarówno tytuł, jak i certyfikat.

Wiemy, jak wielka jest konkurencja na rynku, a sytuacja gospodarcza na pewno nie jest czynnikiem pomagającym w rozwoju. Czy w związku z tym certyfikat ma pomóc firmom w wyróżnieniu spośród innych?

Certyfikat na pewno ma wyróżniać firmy. Zdajemy sobie sprawę z tego, że na rynku działa dużo bardzo dobrych przedsiębiorstw. Potrzeba im wyróżnika, czegoś, co przyciągnie uwagę potencjalnych kontrahentów, uważamy, że tym wyróżnikiem jest właśnie certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play”.

W Polsce przyznawanych jest wiele nagród. Przykładem mogą być: „Teraz Polska”, „Znak Q”, „Lider Polskiego Biznesu”. Jak widzi Pani waszą rolę pośród tych wyróżnień?

Wszystkie wymienione nagrody są przyznawane za szczególne osiągnięcia w konkretnej dziedzinie, brane są pod uwagę np. wyniki ekonomiczne, jakość produktów, normy ekologiczne, etc. „Przedsiębiorstwo Fair Play” jest jedynym wiarygodnym ogólnopolskim programem, w którym oceniana jest rzetelność w codziennej działalności firm. Udział podmiotów w wymienionych przez Pana konkursach nie wyklucza udziału w naszym programie i odwrotnie.

A czy nie obawia się Pani, że skoro z roku na rok przybywa firm nagrodzonych certyfikatem, może dojść do spowszednienia tego wyróżnienia?

A czy nie chciałby Pan współpracować z firmami, które przestrzegają zasad etyki i rzetelności w biznesie? Przedsiębiorstwa, którym dotychczas przyznaliśmy certyfikaty stanowią zaledwie promil wszystkich działających w kraju. Chcemy propagować etykę w biznesie na jak najszerzą skalę. Dopóki zasady weryfikacji zgłaszanych firm będą prawidłowe i rzetelne - ten certyfikat nadal będzie miał swoją wartość. Zdarzało się, że firma nagradzana w innych dziedzinach i odnosząca sukcesy na polu gospodarczym, nie uzyskiwała certyfikatu „Przedsiębiorstwo Fair Play”. To nie jest tak, że certyfikat otrzymują wszyscy, którzy tego zapragną. Trzeba na niego jeszcze zasłużyć.